

Ierosināta lieta par Ministru kabineta noteikumu normu, kas ierobežo apdrošināšanas atlīdzības apmēru cietušajai personai, kas cietusi ceļu satiksmes negadījumā un guvusi vidēji smagus miesas bojājumus

2014. gada 31. martā Satversmes tiesas 2. kolēģija ierosināja lietu „Par Ministru kabineta 2005. gada 17. maija noteikumu Nr. 331 „Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem” 3.2. apakšpunkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta trešajam teikumam un Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 15. panta pirmās daļas 1. punktam”.

Apstrīdētā norma

Apstrīdētā norma paredz, ka apdrošināšanas atlīdzību cietušajai personai vidēja smaguma miesas bojājumu gadījumā izmaksā apmērā no 120 līdz 290 *euro*.

Augstāka juridiskā spēka norma

Satversmes 92. panta trešais teikums: „Nepamatota tiesību aizskārums gadījumā ikvienam ir tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu.”.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma (turpmāk – OCTA likums) 15. panta pirmās daļas 1. punkts regulē apmēru, kādā apdrošinātājs vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs sedz zaudējumus, kas, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, nodarīti personai vai mantai,

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta pieteikuma. Pieteicēja ieskatā, neskatoties uz to, ka atbilstoši OCTA likuma 15. panta pirmās daļas 1. punktam noteiktais apdrošinātāja atbildības limits personai nodarīto zaudējumu atlīdzināšanai, kas ietver arī atlīdzību par morālo kaitējumu, paredzēts līdz Ls 250 000 katrai cietušajai personai (*normas redakcijā līdz 2009. gada 30. novembrim*), valdība likumdevēja uzdevumā ir noteikusi apdrošināšanas atlīdzību vienreizēja maksājuma veidā, aprobežojot to ar neadekvāti mazu summas ietvaru. Turklāt Ministru kabineta 2005. gada 17. maija noteikumi Nr. 331 „Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas

kārtību par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem” neparedz iespēju apstrīdēt šīs summas ietvaros izmaksātās atlīdzības apmēru un noteikt to OCTA likumā paredzētā apdrošinātāja atbildības limita ietvaros, balstoties uz apdrošināšanas tiesībās nostiprināto kompensācijas principu, proti, ka, iestājoties apdrošināšanas gadījumam apdrošinātājs izmaksā ne tikai zaudējumu vērtībai atbilstošu naudas summu vai sniedz kādu citu atbilstošu labumu, bet arī adekvātu un taisnīgu atlīdzību par morālo kaitējumu.

Tiesas procedūra

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Ministru kabinetu līdz 2014. gada 2. jūnijam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2014. gada 31. augusts. Par lietas izskatīšanas procesu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Papildus informācija

2014. gada 14. februārī Satversmes tiesā ierosināta lieta Nr. 2014-06-03 „Par Ministru kabineta 2005. gada 17. maija noteikumu Nr. 331 „Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem” 7. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta trešajam teikumam un Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 15. panta pirmās daļas 1. punktam”, pamatojoties uz Augstākās tiesas Civillietu departamenta pieteikumu.

2014. gada 7. martā Satversmes tiesā ierosināta lieta Nr. 2014-07-03 „Par Ministru kabineta 2005. gada 17. maija noteikumu Nr. 331 „Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem” 3. punkta, 5.5. apakšpunkta un 10. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. pantam un Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 15. panta pirmās daļas 1. punktam”, pamatojoties uz SIA “Autofavorīts” konstitucionālo sūdzību.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.